D·N
9/2 1952

Skärpta tvångsmedel, skärpt kontroll

Första lagutkottet har redan börjat diskutera den nya tvångsmedelslagen, som gäller brott mot rikets säkerhet. Det är en av de besvärligaste frågorna under denna riksdag. Att man i stort sett är överens om att myndigheterna måste utrustas med större befogenheter i en allvarlig situation hindrar inte att det är svårt att åstadkomma en fullt tillfredsställande avvägning. Lagrådet har betonat att undantagsbestämmelserna inte får "inkräkta på den enskildes rättssäkerhet i vidare mån än som kan anses nödvändigt och försvarligt". Flera motionärer i riksdagen — främst professor Holmbäck och advokat Häckner — har kommit med ändringsförslag i anslutning till den grundsatsen. Justitieministerns lösning skulle ha vunnit på att han i högre grad beaktat lagrådets kritik av det ursprungliga utkastet.

Meningen är att intill 30 dagar förlänga polisens rätt att anhålla (vilken eventuellt utmynnar i häktning, som förutsätter domstolsbehandling).

Några övertygande skäl till att sträcka sig så långt — en sexdubbling av den nuvarande väntetiden — har inte kunnat anföras. Erfarenheterna från krigsåren, då polisen hade vidsträckta fullmakter, tyder närmast på att det är onödigt. Advokatsamfundet varnar för ett sådant steg från rättssäkerhetssynpunkt. Förste stadsfiskalen i Göteborg tycker att det kan räcka med en förlängning till tolv dagar — en begränsning som även motionärerna finner tilltalande. Av allt att döma förlorar ingenting väsentligt genom denna justering.

Beträffande brev- och telefonkontrollen uppskattas allmänt att denna inte medger en generell övervakning i stil med krigsårens, utan snarast är en utbyggnad av den villkorliga, till enskilda kvalificerade fall inskränkta kontrollen enligt rättegångsbalkens 27:e kapitel (misstanke om grova brott, tillstånd av domstol). Men justitieministern har bra lätt på garantifrågan, det utomordentligt viktiga kontrollkravet. Enligt hans mening räcker det att dessa åtgärder övervakas "av rätten", men vad är "rätten" i det här sammanhanget? Domare utan lekmannainslag, ibland kanske vikarier som tjänstgör i domarbefattningar. Rättens prövning blir nog under dessa omständigheter tämligen formell och föga betryggande. Flera remissinstanser — både juridiska och administrativa — har också uttryckt sig skeptiskt om justitiedepartementets tillit till enmansrätten. Säkerhetspolisens chef hade för övrigt från början framhållit att det var "ett betänt önskemål" att tvångsåtgärderna underkastades en noggrann kontroll. Han tänkte sig att alla dessa beslut omedelbart skulle underställas justitiekanslern. Dessutom hänvisade han till den parlamentariska riksgivarnämnden med representanter för olika partier: den borde ta del av besluten och bedöma dem "från medborgerliga synpunkter". JK själv anser det riktigt med prövning i en central administrativ instans, och riksåklagaren pekar i samma riktning. Länsstyrelsen i Göteborg rekommenderar i likhet med Advokatsamfundet "kontroll med inslag av medborgarrepresentanter", helst genom en särskild nämnd med blandad sammansättning.

Tillämpningen av gamla tvångsmedelslagen framhävde starkt behovet av medborgarinsyn, det intygas nu från olika håll. När polisen själv har en känsla av att den skulle ha nytta av en fast "civil" kontakt — varför inte då tillgodose dessa respektabla önskemål? Reservgeringens likgiltiga, i realiteten avvisande hållning på denna punkt ter sig högst anmärkningsvärd.

Riksdagen var i förl inlighet intresserad av säkerhetsfrågorna, och man kom överens om att skapa ett särskilt förbindelseorgan för att mera ingående följa utvecklingen. I det hänfallet kan det tänkas olika lösningar. Det vore emellertid naturligt att riksdagen såg till att inte enbart judiciella och administrativa krafter fick i uppdrag att bevaka medborgarfrihetens grundsatser vid den löpande prövningen av polisens ingripanden.

Men det är nog inte bara tvångsmedlen som är ineffektiva. Värre är att säkerhetspolisen själv inte räcker till, inte alltid duger till att uppdaga brottsliga förberedelser och handlingar av spionett- eller sabotagekaraktär. Personalen har förstärkts under det senaste året, men det är mycket svårt att få folk som passar för uppgiften. Den rådgivande nämnden vid polisledningens sida kan säkert bestyrka detta. Den borde hjälpa till att skaffa större förelseförmåga vid rekryteringen, så att "civilt" anspråk på omdöme och kvalitet kommer till sin rätt.

Verdandidebatt 1952

Den moderna formen av konstgjord befruktning med hjälp av en anonym spermagivare tycks ha en sällsam förmåga att utlösa aggressiva känslor. Torsdagens Verdandidebatt om det brukbara ämnet erbjöd en hel provkarta med groteska påståenden och förvirringar — den ernande den 80-talets sedlighetsdebatter i samma förening, där de som stack sig mot fosmyndarmänniskovana anspråk utsattes för liknande beskyllningar för förljugenhet och moraliskt förfall. En talare anno 1932 såg framför sig "kulturens upplösning" i händelse av lagfäst insemination. Man minns motsvarande dödsbetonade profetior med anledning av 80- och 90-talsradikalernas kritik mot vederstygna föreställningar. Det var att se spöken mitt på ljusa dagen — och spökutsagor är knappast mindre påfallande denna gång.

Var har man för resten fått tillkerna för sig skyldiga till. Kvantitativt sett är detta en sak av mycket begränsad omfattning. Det gäller om ett fåtal hedervärda människor skall hindras att följa sin böjelse, att söka skapa ett lyckligare hem.

Det finns adoptivbarn i tillräcklig mängd, invände socialvårdare i Uppsaladiskussionen. Som en del av den gällde det statistiskt påvisbara förhållandet mellan tillgång och efterfrågan! Den månskliga psykologin är inte så enkel: det är ett faktum att somliga kvinnor har en så intensiv längtan att få barn av sitt eget kött och blod att ett fosterbarn inte helt tillfredsställer dem. Det är oriktigt att och inhumant att stämpla denna modersdrift som illegitim eller mindervärdig. Antagligen är det gynnsammare utsikter för ett provrörsbarn att få växa upp i en god miljö än för många andra — många barn är ju inte alls önskade när de kommer till världen. Ingen har betecknat den konstgjorda befruktningen som en ideell lösning. Den skall tas för vad den är: en nödfallsåtgärd under särpräglade förhållanden. Det som är lyckliga nog att inte ställas inför liknande problem har ej någon moralisk rätt att fördöma eller resa hinder i vägen.

PRESSGRANNAR

Hr Skölds anförande på Nationalekonomiska föreningen finner Vestmanlands Läns Tidning (fp) intressant från ett par synpunkter:

Ett steg i taget — men nu har finansministern Sköld hunnit åtskilligt. Det måste alltså stoppa för den automatiska stegring av skattetrycket som penningvärdeförsämringen medför! Så sade han i går kväll vid den traditionella diskussionen om budgeten i Nationalekonomiska föreningen. Det var ett välkommet ord, och det bör inte slarvas bort i den fortsatta hanteringen. Vilket hand vara så mycket lättare att hinna, som hr Sköld också nyligt talade av annan uppfattning efter samma linje: "Det är mycket annolikt att gränsen för de direkta skatterna genom samma verkan nu har nått." En deklaration om viljeriktningen bör helst betyda både en stark tvekan att fortsätta på en väg utan ekvan en avsikt att söka sig fram på en annan, utmärkta likaså de individuella skatter, för att nå samma resultat — en fortsatt möjlighet för det allmänna att överlägga mer av medborgarnas inkomster.

Tyvärr gav hr Sköld**s argumentering** intryck av att olusten mot skattesänkningar är minst lika stor nu som för någon månad sedan.

Genom Haagdomstolens godkännande av de norska synpunkterna beträffande det yttre territorialvattnets utsträckning har också frågan om rättsläget i Oslofjorden fått sin slutliga lösning. Det var det vad den är: en nödfallslösning under särpräglade förhållanden. Det bör som är lyckliga nog att inte ställas inför liknande problem har ej någon moralisk rätt att fördöma eller resa hinder i vägen.

Thomas Carlyles tragik

För omkring hundra år sedan stod Thomas Carlyle på höjden av ryktbarhet, ärad av intellektuella radikaler som social reformist, av konservativa som engelsk nationalist med kända för traditioner och hierarki, av hela den stora läsande allmänheten till ett enda skrik av lidelse och vånda. Hans föreläsningar om hjältar och hjältedyrkan sålt som Bergsons i början av 1900-talet: salen var packad av societet och intelligens och ekipagen trängdes på gatorna utanför. Hans böcker omtalades som händelser, hans ben besöktes av Englands och Amerikas snillen; man lyssnade i vördnad på hans utstarrens ord, som då någon föll honom i tale gärna formade sig till ett våldsamt lovprisande av tystnaden. Med några få andliga ledare delade han hedern att bli hyllden på sin tid drottning Viktoria; hedern stod kvar, även om besöket blev något av en skandal genom att Carlyle inte bara sade emot, utan rent av satte sig ned, en ynnest som Gladstone aldrig vågade begära och som frivilligt beviljats blott åt den älskade Disraeli. Kulmen nåddes då Carlyle valdes till "rektor" (närmast en ärestitel) vid Edinburghuniversitetet med övervägande majoritet mot den som motkandidat uppställde konservative ledaren. Man skrek, grät och skymfade fram för att beröra den store mannen efter det tal på halvannan timme utan varje anteckning med vilket han tillträdde hedersposten. Det var 1865, och Carlyle var då sjuttio år gammal; han levde ännu sexton år, i en prestige som automatiskt ökade med åldern.

Den stora framgången kom sent, och den föregicks av ett 15 årsmånaders och yttre och inre svårigheter. Thomas Carlyle var son till en fattig skotsk småbrukare; genom offer från familjens sida och ytterlig sparsamhet blev det möjligt för honom att få utbildning vid skola och universitet; länge försörjde han sig i nödtorft som skollärare och genom tillfälliga skriverier; hans huvudsakliga sysselsättning var läsning, och han var tidigt en mångsidigt läst man, ehuru han aldrig blev forskare eller teoretiker i ordens mera vetenskapliga mening. Vid trettio års ålder gifte han sig med Jane Welsh, som kom från en något högre klass — fadern var läkare — och hade litet pengar. Jane Welsh, som blev mannens arbetskamrat och var en nästan lika fängslande personlighet som han, bedrivna vid yngre år som sökt, kvick på ett något skarvigt och nåbbigt sätt, ärelysten och med stor begåvad; hon tycks ha avsatt och visznat i förtid, men paret förblev sammanknutet i den starkaste intimitet, av intellektuell förstelse och gemensamma lidanden mera än av kärlek och glädje. Då man kanske Carlyle år 1834 flyttade till London började deras stora historia.

*

Carlyle slog igenom som historisk skildrare och samhällskritiker ("The French Revolution", "Chartism", "Past and Present"). Det är inte möjligt att särhålla dessa båda genre: boken om den franska revolutionen är mera en intellektuell dom över institutioner och människor än en beskrivning och analys, och i arbeten om dagens frågor är resultaten av en väldig och osovrad historisk läsning framträdande. Ideologiskt är angreppet på det genom den unga industrialismen omformade samhället, på den gammalbildade aristokratien och bildade försvar för detta samhälle, det väsentliga. "Jag vägar tro", skriver Carlyle i "Past and Present", "att aldrig sedan samhällslivets början har dessa stumma och inre gärningar haft ett så fullständigt olidligt öde som just i de dagar vi nu upplever. Det är inte så då, eller ens att då av hunger, som gör en människa olycklig; många människor har fått; alla människor måste då — alutet tionen tror man Kylberg — han hade ju en viss släktförbindelse med familjen Bonnier. Och stegat att gå till legationen i ärendet är förhållandet fråckt, att man där knappast kunde anse det vara möjligt om det inte både en verkligt realgrund. Ras regerar till Berlin, att Bonniers vill säja. Stark aktivitet utvecklas från två sida — det visar Scholts-Thurmanns promemoria. Om vad som hänt i Berlin berättar Rasche. Det förmenta Bonniersexpeditionen skall ha förordrigats för Hitler, men denne skall ha slått sig avvisande. Eftersom Rasche på denna punkt inte bygger på rapporter utan på hörsagor, har hans vittnesbörd inte beviskraft. Men någon anledning att direkt tvivla finns knappast. Det är mycket möjligt, att Hitler yttrat sådana Bonnierkommentarer. Säkert har Bonniers inte via R. Thiel och Kylberg erbjudit sig att sälja den. Det har inte funnits någon sälljare, inte någon köpare, bara en mellanhand, som sökte göra affär med en annan.

CARLYLE

för oss alla blir en färd genom lidandets eld. Men det är att leva i elände utan att veta varför; att arbeta ut sig och ändå inte förvärva; att vara förtvivlad och trött och ändå ensam, utan samhörighet med andra, omgiven av ett kallt, odelligt laisser-faire; det är att då sätta hela livet igenom, fången i en dov, död, ändlös orättvisa." "Vad gör dessa gagnelige människor (de rika) för samhället för att förtjäna sina inkomster? — De skjuter rapphöna. Kan detta bestå? Nej, vid den själ människan äger, det kan inte, och får inte, och skall inte bestå!" Nationalekonomins "den hemska vetenskapens". försök att i detta tillstånd se ett verk av privatintressets "osynliga hand", som likt den himmelske guden ledde allt till det bästa, bränmärkes som ett hån mot verklighetens. man talade om överproduktion samtidigt som svälten härjade, om fattigdom på industriens område som värre än förr.

I dessa böcker finns en del praktiska reformförslag, men inte någon utförd demokratisk eller socialistisk ideologi, Tvärtom framträder från början drag som senare blir dominerande i en närmast konservativ och auktoritär åskådning. Liksom Disraeli i sina ansatser till social radikalism svärmade Carlyle för gamla tider med ordning, trygghet och hierarki; medan Disraeli fantiserade om Stuartarna gick Carlyle ända tillbaka till Vilhelm Erövrarren. En nationalistisk tendens framträder sida vid sida med kritiken; engelsmännen hyllas som de tysta och handlande, under det att andra folk, främst fransmännen, pratar och inte uträttar. En vördnad för instinkten, vanan, den irrationella traditionen, påminner om Burke; ideologierna är blott rationalliseringar med vilka människorna strävar "att göra sina av en stum instinkt framkallade handlingar presentabla sodan de utförts". Och framför allt: det är ledare, hjältar, som formar människornas öden och för den framåt; massan är oförmögen, att styra. Demokratiska tendenser motarbetas om att finna hjältar att styra oss och ett belåtet konstaterande av deras existens."

Carlyles utveckling under den senare medelåldern och åldердomen innebär att hans sociala patos förbliekar, medan konservatism, nationalism, antiintellektualism, makt- och ledardyrkan blir de centrala svaspliven i förkunnelsen. Redan i "Latter-Day Pamphlets" (1850) är tendensen klar, och den blir sedan allt mer extremt utformad. De hjältar, den elit som bör styra identifieras med den germanska klass som redan tänks. Parlamentet beskrivs som en samling ansvarslösa och odugliga pratmakare.

I "Shooting Niagara" (1867) rasar Carlyle mot Disraelis befrämjande reformlagstiftning och farlig ettergift mot demokratin, som "ett hopp i Niagara". Förhållandet mellan samhällsgrupperna skall kännetecknas av vad statsvetenskapsmannen Ernest Barker kallat "en ny feodalism", godsägare och företagare skall härska över och uppfostra de anställda ("tjänarna") och jämte den blida fasta och avgränsade sociala enheter. "Hjälten" antar drag av en tyrann eller en exercisledare; barnen skall drillas i gemensamma kroppsövningar för att vid sexton års ålder bli mogna för militär utbildning; honnörsorden är "ordning", "att befalla och att lyda", "förtjänst", "arbete". I det stora verket om Fredrik den store blir list och bedrägeri statskonster och realism — bilgavar för dessa. Thomas Mann försvarar den elitens totala välde, de "vanliga" människornas undertrycande, den järnhårda diktaturen. Den svarte mannen, skriver Carlyle, "har rätt att tvinga tvivlaren att göra för vilket han är lämpad", och samma rätt borde bli gällande för alla människor. Det talas om att slaveriet är ohyggligt, att det medför fruktansvärda lidanden — men är inte alla människor plagade och oroliga, är inte slaveriet i själva verket utbrett över hela världen? "Kom ihåg, mina sutsiska vänner", ryter Carlyle till de motspänstiga, "att jag skall piska edra ryggar och sätta kopgel kring edra halsar och, efter gudarnas exempel, visa er att denna värld inte är på avveld och inte är glad över att ni kommit till den." Bland slavägarna i de amerikanska sydstaterna blev denne Carlyle en hjälte under sin livstid; efter sin död har han prisats och angripits som en av nazismens profeter.

*

Att Carlyle, och särskilt den äldre Carlyle, var en bitter och olycklig människa är tydligt redan av hans skrifter. I samhällskritiken finns mycket litet av ömsinthet, förhoppningar och drömmar. Det är hatet och föraktet som härskar, och än absolutare blir detta hat ju mer av det under den senare perioden, då människorna mer än samhället kommer i skottlinjen. Inte ens "hjältarna" skildras med tillgivenhet; de är starka och hårda, arbetsmänniskor utan värme; de gisslar mänskligheten, men älskar den inte. Carlyle verkar inte egentligt färdig och högmodig i samma mening som många andra ideologer; utan tvivel mer han sig själv överlägsen, men ovilkan mot det egna jaget är stor liksom oviljan mot människorna.

I anteckningar, brev och biografier har bakgrunden till denna förbittring blivit belyst. Om Carlyles namn kommer att leva länge, är det sannolikt mer på grund av dessa vittnesbörd än genom hans vilda litterära produktion. Han klagade ständigt, han kände arbetet som ett lidande likaväl som en nödvändighet, han talade med ohut om bjudningar, besök och behandling. Det är förstås, eller i varje fall fyalskt manifesterade anledningarna är väl kända och utförligt diskuterade. Carlyle led nästan alltid av smärtor i ryggen; kanske hade han diskbråck, en sjukdom som upptäcktes först längt senare och kunnat botas effektivt. Smärtorna var egna tid. Han led av sömnlöshet; vaksamma hundar och morgongnäga toppor, återkommer osavbrutet i hans korrespondens, och hans fåfänga försök att i ålderdomen anskaffa ett ljudisolerat rum är en gripande episod i biografierna. Han hade kronisk förstoppning och tog ricinolja liksom andra människor tar tider tar vitaminer. Han var efter allt att döma psykiskt och fysiskt impotent — ett förhållande som i våra dagar gör anspråk på att vara en förklaring till hans syn som möjligen för Carlyle tedde sig mindre väsentligt än andra sidor av hans personlighet. Man förvånas inte över att han förenade de Maistres tragiska pessimism med Sternbergs irritation och genighet i det dagliga.

Självfallet har man bakom allt detta sökt diagnoser av generella, psykiska orsaker. Det mest ingående försöket gjorde för ett par år sedan av en engelsk läkare (*James Halliday, Mr. Carlyle My Patient*, William Heinemann, 15 sh), som efter kliinda mönster finner bland annat sadism, masochism och analerotik — annan tyskare sig inte förstå Carlyle bättre efter den övliga redovisningen för dessa schabloner. I en nyss utkommen, utomordentligt balanserad och välskriven biografi av Julius Seyppel (*Thomas Carlyle*, Victor Gollancz Ltd, 18 sh.) betraktas dylika försök som ren dilettantism, och en engelsk läkare (*James Halliday, Mr. Carlyle My Patient*, William Heinemann, 15 sh), som efter klinda mönster finner bland annat sadism, masochism och analerotik — annan tyskare sig inte förstå Carlyle bättre efter den övliga redovisningen för dessa schabloner. I en nyss utkommen, utomordentligt balanserad och välskriven biografi av Julius Seyppel (*Thomas Carlyle*, Victor Gollancz Ltd, 18 sh.) betraktas dylika försök som ren dilettantism, och Seyppel är hur han tröstade John Stuart Mill då denne slavrat bort det enda under ordvanlig pina tillkomna manuskriptet av "Den franska revolutionens" första del. Han nickade och klagade, men pressade sig till arbete. I sällskap var han munter, liksom många i ensamheten olycklige. De samtal som mankedjade makarna hör till historiens tragiska kärlekspar, om ordet tragisk tas i en annan och kanske hemskare mening än den som förknippas med tvungen skilsmässa, yttre hinder och tidig död. Då Jane Welsh mottagit meddelandet om succésen i Edinburgh — "A perfect triumph", telegraferade följeslagaren John Tyndall — fick hon ett hysteriskt anfall; några dagar senare dog hon utan att ha återsett mannen. Och efter hennes död fick Thomas Carlyles kärlek något av den förtvivlan och ett som försvunnit i detta äktenskap utan svotik och utan frigiord glädje.

HERBERT TINGSTEN

DIE NEUE RUNDSCHAU

fullbordar med sitt fjärde häfte för 1951 sin sextiandra årgång. Det är åtminstonvärd åldер, om tidskriften utsträtt i kulturspridningens tjänst i Tyskland är också vårt all aktning. De nave Rundschau har varit en plattform för generationer av framstående tyska diktare och skriftställare, och den har genomgående redigerats i vidsynt liberal anda. Under den bruna terrorns år bragtes den ett slag till tystnad, men det dröjde inte alldor längo förrän den åter lät sin stämma höras, denna gång på enlesa mark. Nu förvarv den återigen på sin naturliga vaktplats: i Tyskland. Det senaste häftet är ett levande bevis för den humanistiska mångsidighet och livskraftighet som alltid utmärkt detta kulturforum. Där skriver *Alexander Rüstow* om "Två vändpunkter i Västerlandets andliga historia", den första av dessa vändpunkter är för honom katastrofen av år 546 f. Kr., då perserna invaderar Lydien och de joniska städerna. I en kommande uppsats ska den andra historiska vändpunkten, 1792—1793, behandlas av Rüstow. Den ypperlige, kringlärde emeritus *Rudolf Borchardt* behandlar i en utförlig uppsats med titeln "Upptäcktен av Amerika" Edna St. Vincent Millays poesi, som han tillmäter ett estetiskt värde och en betydelse långt större än vad vissa ivrande moderlister velat tillkränna den. Av stort intresse är också de utdrag ur *Hermann Brochs* korrespondens med romanförfattaren Friedrich Torberg som här återges under rubriken "Om den gamla romanformen". Broch, den förra året avlidne österrikiske författaren till bl. a. romantrilogin "Die Schlafwandler" och det storslagna eposet "Der Tod des Vergil", var inte bara en episk konstnär av stort format, han var också en estetisk teoretiker av betydande skärpa, det visar också dessa hans i brevform avfattade spekulationer om möjligheterna att hana nya vägar för romankonsten. Slutligen återges här *Gottfried Benns* tal för de Gongora, den store spanske lyrikern som under långa tider fått stå i skuggan för Cervantes och Lope de Vega, om ej i sitt hemland så i varje fall utanför dess gränser. Góngoras blåsprak, som man kan få en uppfattning av också i den av Curtius översatta dikten "Angelica und Medoro", blir på ett skickligt sätt kunna tala till vår tid. Det finns hos denne skald från sen renässansen drag som gör honom lika intressant som John Donne, menar hans tyske interpret.

JOHANNES EDFELT

Gammal damast

Att vårt land även internationellt är rikt på textila skatter från äldre tid är ett förhållande som framstår allt klarare i samma mån forskningen tränger in i och belyser textilkonstens olika områden. Möjligheterna att med hjälp av detta föremålsmaterial belysa betydelsefulla avsnitt av textilproduktionen i skilda länder är därför så stora att de pågående svenska forskare och forskningsinstitutioner ett visst ansvar för att detta material blir känt även utanför Sverige.

Med ett bildrikt i sober utstyrsel, *Utländskt duktyg i dawsat i Sverige* (Nordiska Museets Handlingar 37), har *Elisabeth Thorneus* velat fästa uppmärksamheten på den utländska damast av hög kvalitet som sedan 1300-talet införts hit i avsevärd omfattning och dess stätse ökat i icke ringa utsträckning blivit bevarad. I en syft på trettiosex bilder ger hon här prov på vad som finns i museer och i privatpersoners ägo. Bildsterna på svenska och engelska korta och vill ge de självklara upplysningarna. Det hade varit önskvärt att skilen för attribuieringarna av återgivna damastmönster till olika produktionsorter redovisats. Nu får man nöja sig med en förteckning över tryckta och otryckta källor som garanti för deras riktighet. Författarinnans initiativ är emellertid lovvärt, och man hoppas att hon genom denna publikation, riktat uppmärksamheten på ett betydelsefullt forskningsområde och stimulerat till en grundligare undersökning.

Bilderna, som i ett verk av denna art spelar en viktig roll, återger mönstren med all önskvärd tydlighet, men genom av det textila stoffets struktur i vissa mån förlorats i reproduktionen. Det fotografiska arbetet som ligger till grund för bilderna har på ett utmärkt sätt utförts av Mör: Claréus.

ANNA-MAJA NYLÉN

ÖB tillstyrker örlogsbasens flyttning

Överbefälhavaren tillstyrker förslaget att flytta örlogsbasen i Stockholm till Härsfjärdsområdet. Han framhåller att den vapentekniska utvecklingen under och efter andra världskriget alltmera kräver skyddade basanläggningar för krigsmaterial.

DAGENS NYHETER
TEGELBACKEN, STOCKHOLM 1
Telefon: 22 40 00
Telegramadress: Dagnyheter
Postgiro /1616 (för annonser)
nummer 11617 (för prenumeration)
Chefredaktör: Herbert Tingsten
(Träffbar säkrast kl. 12.30—14.30)
Politisk huvudredaktör:
Leif Köllberg
Redaktionschef och ansvarig
utgivare: Sten Hedman
Dagens Nyheters Aktiebolag
Verkst. direktör: Helge Hallberg
PRENUMERATIONSPRISER
A - Stockholmsupplagan
Stor-Stbhms Övriga tidningsområde landet
Månad ..... kr. 4.75 kr. 5.20
Kvartal ..... „ 13.75 „ 15.10
Halvår ..... „ 25.— „ 27.50
Helår ..... „ 60.— „ 65.—
ANNONSPRISLISTA
daterad 1/1 1952 tillhandahålles på begäran
Dagens Nyheters Tryckeri, Stockholm, 1952.

Småbåtskonvojer till olympiaden

Kungl. motorbåtklubben har träffat överenskommelse med Sjöräddningssällskapet och finska sjöhevakningen om visa fixerade konvojleder mellan Sverige och Finland för de svenska motorbåtsturisterna till olympiaden. Från och med den 12 juli kommer dagliga konvojer att anordnas mellan Sverige och Finland med starterna förlagda till Umeå, Svartkluben och Söderarm.

De svenska förhandlarna om de olympiska konvojlederna har varit generalsekreteraren i KMK, kommendörkapten Nils van Rijswijk, och direktören för Björkdömningsällskapet, kapten H. Hansson.

— Vi är mycket tacksamma för det stora intresse man på finsk sida har visat för att få fram ett effektivt konvojsystem i samnat, säger kommendörkapten van Rijswijk vid ett samtal med Dagens Nyheter. För KMK har det framstått som ett synnerligen viktigt problem att på ett rationellt sätt möta den väldiga ström av motorbåtsturister man kan vänta under olympiaden. Vi måste ju ha garantier för att den svenska invasionen till Finland sjövägen inte blir en serie olyckor och förveckelingar av olika slag.

Inte minst har erfarenheten visat att farvattnen i finska skärgården kan ha sina allvarliga risker för de sjötursister som inte är förtrogna med de finska sjöräddningsanläggarna genom dessa områden.

Atombombsäkra hotellrum i Malmö

Det första spränghottet för det kombinerade garaget och atomsäkra skyddsrummet mellan Katarinavägen och Björns trädgård utlöstes på fredagseftermiddagen av borgarrådet Berglund. Om ett och ett halvt år bör hela tunneln på 450 meters längd vara klar, och om tre år kan den förstu av 500 bilar parkera. 20.000 personer kan samtas söka skydd i tunneln.

— Nu större fullriktiska skyddsrum finns upptagna i det aktuella byggnadsområdet för hotellet med åtta mill. kr. i statsanslag, omtalar hyrdachefen Hans Hollander i civilförsvarsstyrelsen vid en presskonferens. Tre kommer på Stockholm, två på Göteborg och ett på vardera Malmö, Norrköping, Västerås och Karlstad holm.

Uti Södertunnelu i Stockholm — som bygys av Bilsgarnas Inköpsförening — planeras ett under Johannes kyrka med Philipsons som projektör. Ett tredje kommer sannolikt att byggas av under Riddarholmen — Mossicka församlingen är intresserad av att få lokaler där — och därtill också Staten sig eventuellt att bygga ett under Tegelbacken med infart från bl. a. Norra Bantorget.

Åtskilligt annat än garage kan skyddsrummen under fredstid. Västerås t. ex. tänker lägga tennor ett visst ansvar för att detta stadslokaler i sitt, och i Malmö kommer ett par av storhotellen att dela på utrymmena för sina rörelser.

Bilisterna föredrar höjd fordonsskatt

Den provisoriska justeringen av automobilbeskattningen bör ske på så sätt att drivmedelsskatterna behålls oförändrade och att fordonsskatterna höjs med 30 proc. föreslår Svenska vägföreningen, KAK, Motornämnena riksförbund och en rad andra motororganisationer i ett gemensamt yttrande över finansdepartementets promemoria om ändringar i beskattningen av motorfordon.

Skillnaden mellan medelsbehovet och intäkterna av bilbeskattningen utgör 70 mill. kr., påpeker organisationerna, som anser detta vara vad förslaget med förvänsvetvit lindriga skador. Berlin arbetade i taktiskt på ett nytt sätt när han plötsligt hallade på den hala kopparplåten och fick med på taket till den intiligenste två väningar höga delen av bygget. Han blödde starkt ur huvudet när kameraterna tog hand om honom och förde honom till Akademiska sjukhuset. Berlin hade fått hjärnskakning och brott på vänster skulderblad. (DN, Uppsala.)

Ni har väl inte glömt söndagstårtan?

Eric Lundqvist
50 år
Hans senaste reseskildring
VILDARNA FINNS I VÄST
"Som reseskildrare bör Lundqvist till de färgstarkaste." Ny Tid
Rikt ill. 22:50, inb. 29:—.
Nu i 16:e tusendet
BONNIERS

Riksdagssammanträden

Lördagen den 9 Februari 1952
Första Kammaren kl. 2 em
Andra Kammaren kl. 2 em

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.